

Oyunun Eleştirel Düşünme Üzerine Etkisi: Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bakış Açısı*

Gamzegük Tetik^{1**}, Adalet Kandır²

¹Uşak Üniversitesi, Uşak, Türkiye, gamzegul.kucukyesil@usak.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-4928-4094

²Uşak Üniversitesi, Uşak, Türkiye, akandir@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-9917-2587

MAKALE GEÇMİŞİ

Alındı: 07.04.2022

Kabul Edildi: 07.08.2022

ANAHTAR KELİMELELER

Oyun, Eleştirel düşünme,
Okul öncesi öğretmenleri

ÖZET

Araştırma okul öncesi öğretmenlerinin oyunun eleştirel düşünce üzerine etkisine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında Uşak İli merkezinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi kurumlarında görev yapmakta olan 33 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak; demografik bilgi formu ve "Oyunun Eleştirel Düşünmeye Etkisine İlişkin Görüş Belirleme Formu" kullanılmıştır. Veri toplama sürecinde, Google forms aracılığıyla gönüllü okul öncesi öğretmenlerine ulaşılmış, cevaplar e-mail yoluyla alınmıştır. Verilerin yorumlanmasında Nvivo 12 programı kullanılarak içerik analizi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre eleştirel düşünmeyi destekleyen oyun türü olarak öğretmenlerin sıklıkla "Yapılandırılmamış" oyun ifadesini kullandıkları görülmüştür. Oyunun eleştirel düşünmenin alt boyutlarından biri olan karar verme becerisini etkilediği görülmüştür. Aynı zamanda öğretmenlerin sıklıkla "Tartışma", "Açık uçlu soru", "Beyin fırtınası" gibi yöntemleri eleştirel düşünmeyi desteklemek amacıyla kullandıkları belirlenmiştir.

The Effect Of Play On Critical Thinking From The Perspective Of Preschool Teachers*

ARTICLE HISTORY

Received : 07.04.2022

Accepted : 07.08.2022

KEYWORDS

Play, Critical thinking,
Preschool teachers

ABSTRACT

This research, in which preschool teachers expressed their views on the effect of play on critical thinking, was conducted in a descriptive research model. The study group of the research consists of 33 teachers working in pre-school institutions affiliated to the Ministry of National Education in the center of Uşak in the 2020-2021 academic year. As a data collection tool; demographic information form and "Opinion Form on the Effect of the Play on Critical Thinking" were used. During the data collection process, volunteer preschool teachers were reached through Google forms, and the answers were received via e-mail. Content analysis was performed in the analysis of the data. In this context, 4 main themes and 6 sub-themes were created and the codes for these themes were analyzed. In addition, the views of preschool teachers were included in the study as quotations. According to the findings obtained from the research, it was seen that teachers often use the expression "Unstructured" game as a type of game that supports critical thinking. It has been seen that the game affects the decision-making skill, which is one of the sub-dimensions of critical thinking. At the same time, it was determined that teachers often use methods such as "Discussion", "Open-ended question", "Brainstorming" to support critical thinking.

*Bu çalışma birinci yazarın doktora tezinden üretilmiştir.

**Sorumlu yazar: gamzegul.kucukyesil@usak.edu.tr

Giriş

21. yüzyılda, bireylerden sahip olması beklenen; günümüzde ve gelecekte bireylerin ihtiyaç duyduğu en önemli beceriler arasında eleştirel düşünme yer almaktadır (Galinsky, 2010). Eleştirel düşünme eğitimi erken çocukluk yıllarından itibaren başlanması, bu beceriye ilişkin temel bilgi, tutum ve becerilerin kazanılması ve kalıcılığının sağlanması yönünde kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle, erken dönemden itibaren, çocukların eleştirel düşünmeyi en verimli şekilde geliştirebileceği etkinlikler sunulmalı ve bu yönde desteklenmelidir. Çocukların eleştirel düşünmelerini akranları ile etkileşim içerisinde destekleyen, yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlayan, oyun temelli yöntemler ya da eğitim programları öğrenmede kalıcılığı sağlamaktadır. Erken dönemde verilecek olan, eleştirel düşünme becerilerine yönelik eğitimin gerekliliği ve etkililiği bu kadar önemli olmasına rağmen, ilgili alan yazın taraması yapıldığında, erken çocukluk yıllarına ilişkin bu konuda araştırmalara ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir. Hem yurt dışında hem de yurt içinde eleştirel düşünme becerilerine yönelik araştırmaların okul öncesi dönemde sınırlı sayıda olduğu, özellikle ilkököl ve üzeri yaşta çocuklarda yoğunlaştığı görülmüştür. (Akar, Vural & Kutlu, 2004; Görücü, 2014; Akar & Kara, 2016; Quines, 2017; Kyekbaeva, Rysbaeva & Zhangelidina, 2020; Priyanti & Warmansyah, 2021). Bu araştırmalar arasında okul öncesine yönelik çalışmalarında özellikle felsefe ve sorgulama ile ilişkilendirildiği görülmüştür. Yine okul öncesine ilişkin araştırmaların ise, çocuklardan daha ziyade öğretmenlere yönelik araştırmalar olduğu bulunmuştur (Ekinci & Aybek, 2010; Tok & Sevinç, 2010; Akbaba & Kaya, 2015; Leon, 2015; Raikou, Karalis & Ravanis, 2017; Wu, 2021).. Literatürdeki çalışmaların büyük bir bölümünün ise okul öncesi öğretmenlerinin oyuna yönelik algıları (Özgünlü, Çelik, 2018; Yaşar, Şahin, Akman, 2018), eleştirel düşünmeye yönelik öğretmen algıları (Özdemir, Ramazan, 2014; Giren, 2016; Güntepe, Usta, 2017) ya da doğrudan düşünme becerilerine yönelik yapılmış olması (Tuğrul, Metin, Ertürk, Özen, 2014; Tok, 2018) hem oyun hem de eleştirel düşünmeyi birlikte inceleyen bir araştırmacının olmayışı bu araştırmacının önemini ortaya koymaktadır.

Kavramsal Çerçeve

Düşünme süreçleri insanın doğumundan çok daha önce başlar ve bebeklikten ergenliğe kadar sosyal ve entelektüel aktiviteler bilişsel becerilerin gelişimini etkiler (Heyman, 2010). Erken çocukluk dönemi düşünme türlerinden eleştirel düşünmenin kazanımı için kritik bir öneme sahiptir. Erken yaşlarda eleştirel düşünme becerisinin kazanımında akla gelen ilk kuramlardan biri olan Zihin Kuramına göre; çocuklarda dört yaş itibarıyla egosantrik düşünme azalmaya başlamakta ve sezgisel düşünce gelişmeye başlamaktadır. Bu sayede çocuklar sosyal düşünme (kendini başkasının yerine düşünme) olarak adlandırılan allosantrik düşünme gelişmeye başlar. Piaget dört yaş itibarıyla çocukların mantıksal düşünmeye geçmeye başladığını ifade eder. Çocuklar bu dönemden itibaren mantıksal bağlantılar kurarak problemleri çözmeye başlarlar. Çocukların gelişiminin en hızlı olduğu sıfır-altı yaşlar arasında kapsayan dönemde kazanılan problem çözme, mantıksal bağlantı kurma, allosantrik düşünme gibi beceriler eleştirel düşünmeye temel olan becerilerdir. McCall (2017); beş yaş çocuklarıyla eleştirel düşünme kapsamında yaptığı çalışması da bunu destekler yöndedir. Çalışmanın sonuçları; çocukların kendileri için eleştirel düşünme ve felsefi sorgulama için uygun koşullar sağlandığında beklenenden daha erken bu becerileri sergileyebileceğini göstermiştir. Buradan hareketle; okul öncesi öğretmenlerinin çocuklara sunacağı eğitim ortamı, kullandığı teknikler, materyal seçimi gibi unsurlar çocuğun eleştirel düşünme kapasitesini etkileyecektir.

Çocuğun eleştirel düşünmeye temel olan becerileri kazanmasında ve kapasitesini en üst düzeyde ortaya çıkarmasında en önemli yollardan biri oyundur. Oyun yoluyla doğal yoldan çevresiyle iletişim ve etkileşimde bulunma fırsatı yakalayan çocuklar, bu sayede problem çözme, analiz etme, akıl yürütme, yorumlama gibi eleştirel düşünmeye temel oluşturan birçok beceriyi deneyimleme ve geliştirme fırsatı bulur. Kirriemur ve McFarlane (2004) oyunun stratejik düşünme, planlama yapma, iletişim kurma, sayılarla ilgili uygulama yapma, tartışmalar esnasında grupça karar verme gibi becerilerin geliştirilmesine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Yine Jones ve Reynold (2011), oyunu bir yöntem olarak kullandıkları çalışmalarında akıl yürütme, işlem hızı gibi bilişsel süreçlerin oyun eğitimiyle geliştirilebilir olduğunu ifade etmişlerdir. Ranchhod (2014); oyunda sunulan ortamın analiz etme ve stratejik karar almaları üzerinde etkili olduğunu belirtmiştir. Bunun yanında; Cozine (2015); oyunun dinamiğinin eleştirel düşünme, problem çözme, işbirliği, etkileme, bilgiye erişme ve analiz etme ve hayal gücü ile ilgili olduğunu ifade etmiştir. Oyun içerisinde problem çözmek ve sonuca ulaşmak için verilen kararların, oyun sırasında kullanılan tekniklerin, eleştirel düşünme üzerinde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Gerber ve Scott (2011); oyunu bir yöntem olarak kullandıkları araştırmada özellikle strateji oyunlarının eleştirel düşünme eğilimlerini geliştirdiğini ifade etmiştir. Kamarulzaman (2015); oyunun eleştirel düşünme üzerinde etkili olduğunu belirtmektedir. Öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının oyunun eleştirel düşünme üzerindeki önemini farkında oldukları, özellikle sosyalleşebildikleri oyunların çocuklarda eleştirel düşünmeyi desteklediğini belirtmiştir. Romero, Usart, Ott (2015); rekabet, strateji kullanımı ve karar

vermeye dayalı oyunların eleştirel düşünmeyi geliştirmeye katkı sağladığını belirtmiştir. Yine Durak, Yılmaz&Yılmaz (2017) farklı türdeki oyunların (inşa, kart, strateji oyunları, spor, mantık, strateji, çoklu sanal ortam) eleştirel düşünme üzerinde etkili olduğunu vurgulamıştır. Baş, Kuzu, Gök (2020) çeşitli zeka oyunlarını temel alarak eleştirel düşünme analitik düşünme ve karar verme becerilerine etkisini inceledikleri çalışmada zeka oyunlarının eleştirel düşünme analitik düşünme ve karar verme becerilerini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Mao, Cui, Chiu & Lei, (2021); oyun temelli öğrenmenin eleştirel düşünme üzerine etkisine yönelik yaptıkları meta-analiz çalışmasında oyunun eleştirel düşünme eğilimleri üzerinde olumlu etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir.

Hem toplum hem birey için oldukça önemli olan eleştirel düşünme becerileri eğitime erken yaşlardan itibaren başlanmalı, okullarda verilen eğitimde bilişsel ihtiyaçlarını bu yönde destekleyecek çerçevede olmalıdır (Smildstein, 2011). Okul öncesi dönemde çocuğun zamanının büyük bir bölümünü okulda geçirdiği düşünülürken okul öncesi öğretmenlerinin çocuğun yaşamında oldukça önemli bir yeri olduğu söylenebilir. Çocukların erken çocuklukta eleştirel düşünme becerilerinin gelişmesi ve desteklenmesi için yetişkin rehberliğine ihtiyaç vardır ve yetişkinlerin eleştirel düşünme konusundaki düşünce ve tutumları çocukları etkiler. Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerisinin okul öncesi dönemde desteklenmesi, oyunun eleştirel düşünme becerilerinin desteklenmesi açısından önemini bilmesi çocukların çok yönlü desteklenmesi için oldukça önemlidir.

Araştırmanın; oyunun eleştirel düşünme üzerine etkisine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi, öğretmenlerin eleştirel düşünmenin gelişimi için sıklıkla kullandıkları oyuncaklara ve eğitim ortamının özelliklerinin belirlenmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bunun yanında; araştırmanın alana katkı sağlayarak bu konudaki gereksinimin karşılanmasında yararlı olacağı ve bu konuda yapılacak yeni araştırmalara temel oluşturacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın amacı; okul öncesi öğretmenlerin oyunun eleştirel düşünme üzerine etkisine yönelik görüşlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırma problemi "Okul öncesi öğretmenlerinin oyunun eleştirel düşünme üzerine etkisi hakkındaki görüşleri nelerdir" şeklinde belirlenmiştir.

Araştırma problemine ait alt problemler şu şekildedir:

- Okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre erken çocukluk döneminde eleştirel düşünmeyi destekleyen oyunların özellikleri nelerdir?
- Okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre erken çocukluk döneminde oyun eleştirel düşünmeyi hangi yönlerden etkilemektedir?
- Okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özellikleri nelerdir?
- Okul öncesi öğretmenlerinin eleştirel düşünmeyi desteklemek için kullandıkları yöntemler nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, nitel araştırmalardan biri olan betimsel araştırma modeli benimsenmiştir. Nitel araştırma; görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanılarak algı, tutum ya da olayların bütüncül şekilde ortaya konuşmasını sağlayan araştırma türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Ayrıca araştırma, durum çalışması olarak desenlenmiş ve görüşme tekniği kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında Uşak İli merkezinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bağımsız okul öncesi kurumlarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Evrenden örneklem alınırken zincir örnekleme kullanılmıştır. Zincir örnekleme tekniğinde, zengin veri elde edilebilecek kişi ya da kritik durumlara odaklanılmaktadır. Bu sayede örnekleme, bu kişi ve kritik durumları takip ederek ulaşılmaktadır (Creswell, 2013). Araştırmanın çalışma grubunu ise 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında Uşak İli merkezinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi kurumlarında görev yapmakta olan 33 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri incelendiğinde: %87'si kadın (n=29), %13'ü erkektir (n=4). Bunun yanında %36,4'ü 26-35 yaş arasında (n=12) %63,6'sı 36-50 yaş arasındadır (n=21) . Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki görev süreleri incelendiğinde %39,4'ü 1-3 yıl (n=13), %30,3'ü 3-5 yıl (n=10) ve %30,3'ü 10 yıl ve üzeri olduğu (n=10) görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan gözlem ve görüşme formları alan uzmanları ve alan yazına bağlı kuramsal çalışmalar dikkate alınarak oluşturulmuştur. Veri toplama araçları olarak; çalışmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgilerine

yönelik soruların yer aldığı “Kişisel Bilgi Formu” ve yarı yapılandırılmış görüşme sorularının yer aldığı “Oyunun Eleştirel Düşünmeye Etkisine İlişkin Görüş Belirleme Formu” kullanılmıştır. Çalışmada veri toplamak için kullanılan formlar hazırlanırken alanda uzman üç öğretim üyesinin görüşlerinden ve konu ile ilgili alan yazında yer alan kuramsal bilgilerden faydalanılmıştır. Hazırlanan taslak formula ilgili iki oyun eğitimi diğeri de eleştirel düşünme konusunda çalışmaları olan farklı üç öğretim üyesinin görüşleri alınmıştır. Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunun güvenilirliği veri kodlayıcıları ile aralarındaki uyum değerleri araştırmacı tarafından test edilerek geliştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular; alan yazına bağlı kuramsal çalışmalar, alan ile ilgili yapılmış araştırmada kullanılan formlarda yer alan maddeler dikkate alınarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Bunun yanında soruların anlaşılabilirliğini ve amaca uygunluğunu test etmek için ön uygulaması bir okul öncesi öğretmeni (çalışmanın katılımcılarından farklı) ile yapılmıştır. Bu görüşmeler sonucunda anlaşılabilirlik açısından herhangi bir sorun olmadığı belirlenmiş ve çalışma grubu ile çalışmaya başlanmıştır.

Kişisel bilgi formu: Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla oluşturulan formda öğretmenlerin cinsiyeti, yaşı ve mesleki görev süresine yönelik 3 soru bulunmaktadır.

Oyunun Eleştirel Düşünmeye Etkisine İlişkin Görüş Belirleme Formu: Araştırmada veri toplama aracı olarak 4 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir form kullanılmıştır. Formda; oyunun eleştirel düşünmeye etkisine yönelik görüşler, eleştirel düşünmeyi geliştiren oyunların özelliklerine yönelik görüşler, öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi desteklemek adına kullandıkları yöntemlere ve eğitim ortamlarına yönelik görüşlere ilişkin sorular yer almaktadır. Görüş belirleme formu Google formlar aracılığıyla online olacak şekilde hazırlanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme sorularının hazırlanmasında, soruların kolaylıkla anlaşılmasına, çok boyutlu olmamasına önem verilmiş ve çalışma grubunda yer alan öğretmenleri yönlendirici olmaması gibi ilkelere dikkat edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

İl Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler ve etik kurul izinleri aldıktan sonra, okul müdürleriyle görüşerek araştırmanın amacını araştırmacı tarafından açıklanmış ve öğretmenlerle çalışma yapılması hususunda gerekli izni alınmıştır. Daha sonra çalışma kapsamında okullardaki idareciler aracılığıyla kurumdaki okul öncesi öğretmenleri ile iletişime geçilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerle çalışmanın amacını ve görüş belirleme formunu açıklamak için Google meet üzerinden online bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantı sırasında çalışmaya katılan öğretmenlere öncelikle çalışmanın içeriği ve amacı hakkında kısaca bilgi verilmiş, yapılan çalışmadan elde edilen verilerde kimliklerinin gizli tutularak sadece bilimsel bir araştırma kapsamında kullanılacağı açıklanmıştır. Sonrasında online görüş bildirme formunu nasıl dolduracakları konusunda bilgi verilmiştir. Verilerin toplanması süreci yaklaşık bir hafta sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde “Tematik kodlama analizi” kullanılmıştır. Veri analizi için aşağıdaki aşamalar izlenmiştir:

- Kod üretimi: Elde edilen veriler gruplanmış ve iki veri kodlayıcısı tarafından kodlar üretilmiştir (Robson, 2015).
- Temaları belirleme: Belirlenen kodlar bir liste halinde sıralanmış ve ortak noktalara sahip kodlar benzer temalar altında toplanarak araştırmanın temaları belirlenmiştir (Patton, 2014).
- Veri kodlayıcıları arasındaki uyum değerleri: İki ayrı veri kodlayıcısı tarafından belirlenen temalar arasındaki uyum değerleri Cohen Kappa uyum değerleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu hesaplamada ortaya çıkan değerler dikkate alınarak değerlendirilmede bulunulmuştur.
- Belirlenen temaların modelleştirilmesi: Oluşturulan temalar N-Vivo 12 nitel veri analiz programı kullanılarak modelleştirilmiştir. Bununla birlikte görüşmeye katılan öğretmenler; Ö1, Ö2, Ö3, Ö4 ve Ö5 şeklinde kodlanmış ve öğretmen görüşleri doğrudan alıntı yapılarak gösterilmiştir. Veri analizinde, veri toplama aracında yer alan 4 soru dikkate alınarak, oyunun eleştirel düşünmeye etkileri, eğitim ortamı ve kullanılan yöntemler temaları oluşturulmuştur. Bu temalardan yola çıkılarak tüm temalara ait alt temalar oluşturulmuştur.

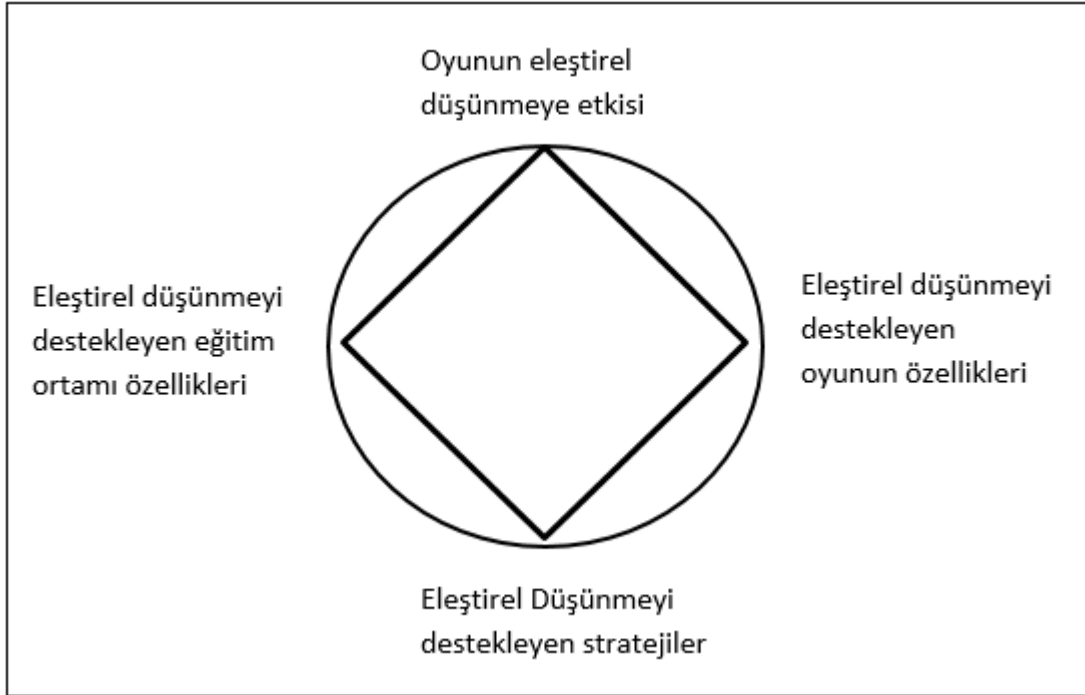
Bu doğrultuda oluşturulan temalar ve kodlar aşağıda belirtilmiştir.

- Oyunun eleştirel düşünme üzerine etkisine yönelik cevaplar oyunun etkileri alt temasında ele alınmıştır. Öğretmenlerden oldukça az sayıda bir kısmının eleştirel düşünmenin oyun yoluyla desteklenebileceğini ifade ettikleri görülmektedir. Bu kapsamda oyunun eleştirel düşünme üzerine etkisi; sorgulama, yorumlama, kendi düşüncesini oluşturma, farklı fikirleri dikkate alma, özgüven, yaratıcı düşünme, karar verme, problem çözme, empati olmak üzere dokuz alt temada incelenmiştir.

- Eleştirel düşünmeyi destekleyen oyununun özelliklerine yönelik cevaplar oyunun özellikleri alt temasında ele alınmıştır. Öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi destekleyen oyunların çeşitli özelliklerinin olduğunu belirtmişlerdir. Bu kapsamda eleştirel düşünmeyi destekleyen oyunlar; etkileşimli, yapılandırılmamış, yaratıcı düşünmeyi destekleyen, hayal gücü olmak üzere dört alt temada incelenmiştir.
- Eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamına ilişkin cevaplar, eğitim ortamının özellikleri alt temasında ele alınmıştır. Öğretmenlerin çocukların özellikle özgür ve sorgulamaya dayalı eğitim ortamlarında çocuklarda eleştirel düşünmenin desteklendiğini ifade etmişlerdir. Bu kapsamda, eğitim ortamının özellikleri, özgür, rahat, iletişim ve etkileşime açık, çocukların her aşamada söz sahibi olduğu, bireysel ve grup etkinliklerine uygun, açık uçlu materyaller olmak üzere altı alt temada incelenmiştir.
- Eleştirel düşünmeyi desteklemek adına öğretmenlerin kullandıkları yöntemlere ilişkin cevaplar; soru cevap, tartışma ortamı, gezi gözlem, beyin fırtınası, oyun, drama, açık uçlu soru olmak üzere yedi alt temada ele alınmıştır.

Bulgular

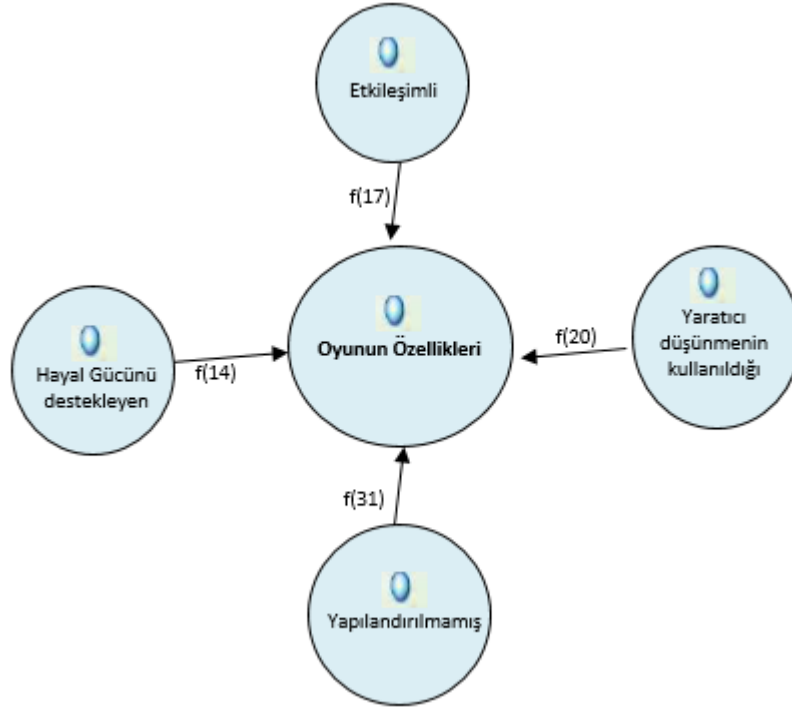
Araştırmanın bu bölümünde okul öncesi öğretmenlerinin oyunun eleştirel düşünme üzerine etkisi ile ilgili görüşlerinden edilen veriler, analiz edilmiş, kod ve temaları belirlenmiştir. Kod ve temalara ilişkin oluşturulan modellerde öğretmenlerin görüşme sorularına verdikleri cevaplar incelenmiş ve öğretmenlerin görüşme sorularına verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Şekil 1. Araştırmaya İlişkin Ana Temaların Gösterimi

Şekil 1.de oyun ve eğitim ortamının eleştirel düşünmeye etkisine yönelik öğretmen görüşleri Nvivo 12 programı ile modellenmiş ve 4 tema da toplandığı görülmüştür. Bu kapsamda 4 tema kendi içerisinde farklı alt temalar halinde modellenmiştir.

Eleştirel düşünmeyi destekleyen oyunların özelliklerine ilişkin öğretmen görüşleri dikkate alındığında, öğretmenlerin hayal gücünü destekleyen, yaratıcı düşünmenin kullanıldığı, yapılandırılmamış ve etkileşimli oyunların eleştirel düşünmeyi desteklediğini ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi destekleyen oyunların özelliklerine ilişkin görüşleri kodlanmış ve Nvivo 12 programı ile modellenmiştir. Şekil 2 incelendiğinde eleştirel düşünmeyi geliştiren oyunların özelliklerine dair en yüksek frekansa (f=31) sahip olan "Yapılandırılmamış" oyunlar cevabının olduğu görülmektedir. Ayrıca kodlardan diğer bir yüksek frekansa (f= 20) sahip olan "Yaratıcı düşünmenin kullanıldığı" oyunlar olarak cevapladıkları görülmektedir. Bunlara ek olarak katılımcıların (f=17) "Etkileşimli" olan ve (f=14) "Hayal gücünü destekleyen" oyunların eleştirel düşünmeyi geliştirdiği dikkat çeken bulgulardandır.

Şekil 2. Eleştirel Düşünmeyi Destekleyen Oyunların Özelliklerine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Modellenmesi

Öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi geliştiren oyun özelliklerine yönelik görüşlerini şu şekilde dile getirmektedir;

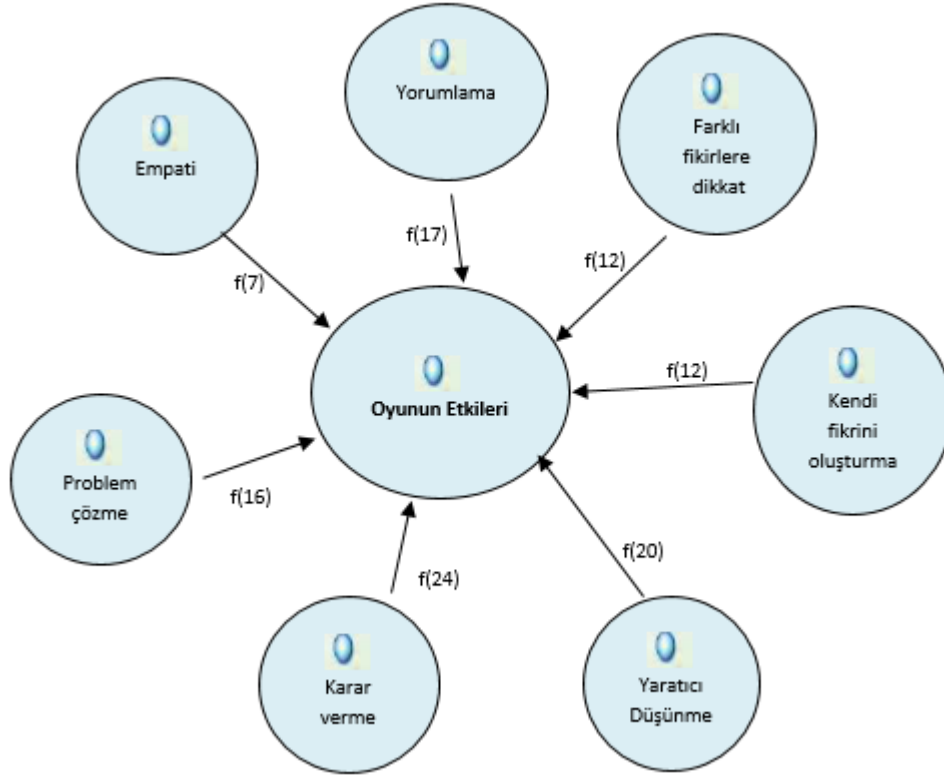
“Alternatifli, ve seçenekli olan oyunlar sunabiliriz. Bulmaca tarzı herşeyin bir anda verilmediği ve çocukların düşünerek oyunu tamamlayabilecekleri oyunlar çocuklar için eleştirel düşünmeyi geliştirebilir.” Ö2

“Çocukların fikirleri çok önemsenmeli ve her zaman sorulmalıdır. Sınıfın düzenlenmesi, çocuğun o gün yaptıkları, yapılan etkinliklere alternatifler hakkında konuşulmalıdır. Bunun için çocuklar ile yapılan sınıf toplantıları, günü değerlendirme zamanı oldukça önemlidir. Bu zamanlar çok dolu geçirilmeli ve çocukların fikirlerini belirtmelerine ağırlık verilmelidir.” Ö5

“Çok yönlü düşünmeyi sağlayacak oyuncaklar olması gerekir mesela farklı şekillerde lego bulmaca kartları veya her zaman olan bir araba oyuncağın bile farklı bir tasarıma dönüşebilmesi bunun yanında doğada bulunan materyallerin oyuncak olarak kullanılması bence çocuğun eleştirel düşüncesine büyük katkı sağlar.” Ö17

“Çocuklara tek tek kendilerini ifade edebilecek süre tanınan, yapılandırılmamış oyunlar olmalı.” Ö 19

Oyunun eleştirel düşünmeye etkisine ilişkin öğretmen görüşleri dikkate alındığında, öğretmenlerin karar verme, yaratıcı düşünme, yorumlama, empati, farklı fikirleri dikkate alabilme, kendi düşüncesini oluşturabilme, problem çözme becerilerini desteklediği görülmektedir. Öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi destekleyen oyunların özelliklerine ilişkin görüşleri kodlanmış ve Nvivo 12 programı ile modellenmiştir. Şekil 3 incelendiğinde oyunun eleştirel düşünmeye etkisine dair en yüksek frekansa (f=24) sahip olan “Karar verme” cevabının olduğu görülmektedir. Bunun yanında diğer yüksek frekanslara (f=20) sahip olan “Yaratıcı Düşünme” ve (f=17) sahip olan “Yorumlama” cevapladıkları görülmektedir.

Şekil 3. Oyunun Eleştirel Düşünmeye Etkilerine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Modellenmesi

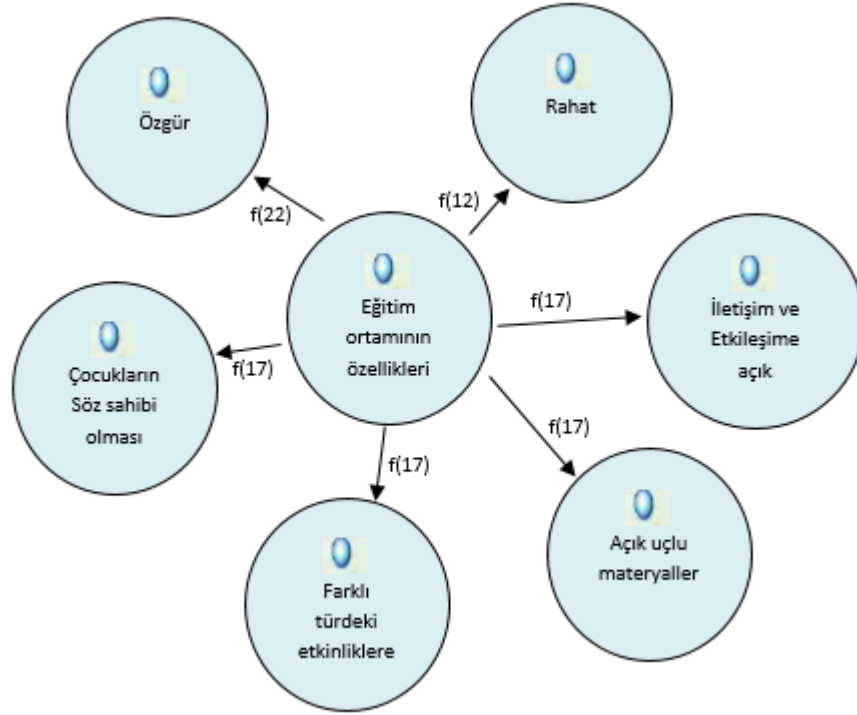
Öğretmenler oyunun eleştirel düşünmeye etkilerine yönelik görüşlerini şu şekilde dile getirmektedir;

“Çocukların sorgulayarak hayata bakmasını ve kendi düşüncesini oluşturabilmesini, başkalarının fikirlerin dinlemeyi fakat sonunda kendi fikir yargısını oluşturmasını sağlar. Bu durum da kişide özgüven sahibi sağlıklı bir birey olmasının sağlar. Oyun gerçek hayatın bir yansıması olduğu için oyunda öğrendiği eleştirel düşünme gerçek hayatta da aynı şekilde devam eder. Her soruya farklı bakış açıları ve farklı çözüm yolları bulabilir yani çocukta yenilgi duygusu yaşamaktansa çok farklı çözüm yolları olabileceği gerçeğini öğretir.” Ö 12

“Çocukların yorum yapmalarına ve oyunu yönetmelerine, yönlendirmelerine fırsat vererek eleştirel düşünme becerilerini geliştirir. Bu bakımdan yapılandırılmamış oyunlar önemlidir.” Ö15

“Oyun çocuğun yaratıcı şekilde düşünebilmesini, problem çözme ve karar verme becerisinin, gelişmesini sağlayarak eleştirel düşünceye katkıda bulunur.” Ö31

Eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özelliklerine ilişkin öğretmen görüşleri dikkate alındığında, öğretmenlerin özgür, çocukların söz sahibi olduğu, iletişim ve etkileşime açık, farklı türde etkinliklere uygun, açık uçlu materyaller görüşlerini ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin Eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özelliklerine ilişkin görüşleri kodlanmış ve Nvivo 12 programı ile modellenmiştir. Şekil 4 incelendiğinde eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özelliklerine dair en yüksek frekansa (f=22) sahip olan “Özgür” cevabının olduğu görülmektedir.

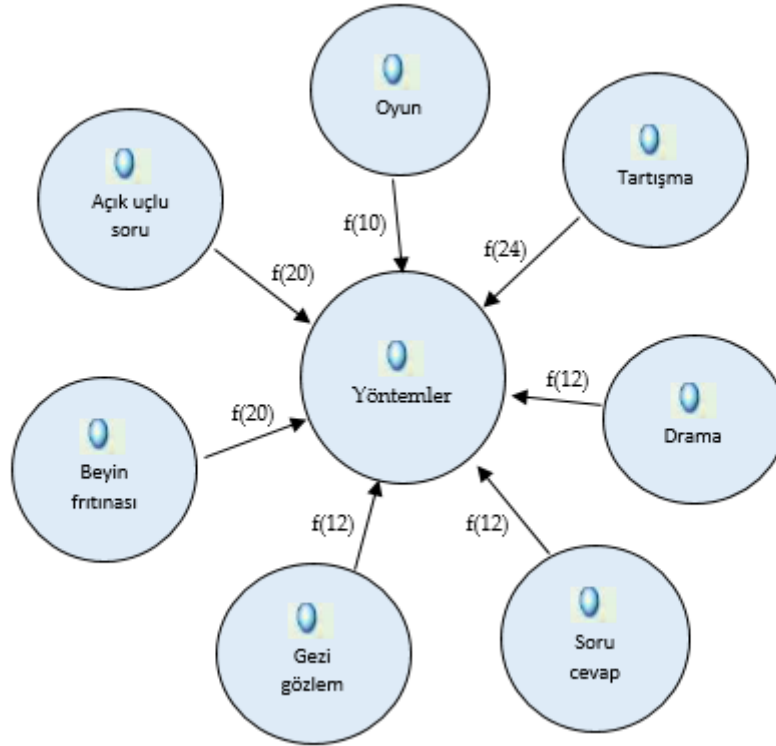
Şekil 4. Eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özelliklerine ilişkin öğretmen görüşlerinin Modellenmesi

Öğretmenler oyunun eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özelliklerine yönelik görüşlerini şu şekilde dile getirmektedir;

“Çocuklar ile birlikte düşünülerek, mevcut problemleri gidermek ve daha rahat bir sınıf ortamı oluşturmak için bu yönde çeşitli düzenlemeler yapılmalıdır.” Ö12

“Bi kere sınıf ortamının nasıl olabileceğini sorarım. Eşyaların, yerin nerede olabilir yada şurada olsa nasıl olurdu gibi sorularla etkinliklerde hepsinin aynı yapmasını istemem ve teşvik etmem” Ö17

Eleştirel düşünmeyi desteklemeye yönelik öğretmenlerin kullandıkları yöntemlere ilişkin görüşleri dikkate alındığında, öğretmenlerin oyun, tartışma, drama, soru cevap, gezi gözlem, beyin fırtınası, açık uçlu soru görüşlerini ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin Eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özelliklerine ilişkin görüşleri kodlanmış ve Nvivo 12 programı ile modellenmiştir. Şekil 5 incelendiğinde eleştirel düşünmeyi destekleyen yöntemlere dair en yüksek frekansa (f=24) sahip olan “Tartışma” cevabının olduğu görülmektedir. Bunun yanında diğer yüksek frekansa sahip görüşün (f= 10) sahip olan “Oyun” cevabının olduğu görülmektedir.

Şekil 5. Eleştirel Düşünmeyi Desteklemeye Yönelik Öğretmenlerin Kullandıkları Yöntemlere İlişkin Görüşlerin Modellenmesi

Öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi destekleyen yöntemlere ilişkin görüşlerini şu şekilde dile getirmektedir;

"Soru cevap, model olma, seçeneklere açık olma, her etkinlik için fikirlere önem verme ve fikirler arası çatışmayı çözüm yolları ile çözerek örnek olmaya çalışıyorum. Bu süreçte özellikle çocukların etkileşim içinde sorunlara kendi çözümlerini bulmalarına teşvik ediyorum" Ö29

"Eğitim ortamlarımız yani kendi sınıfım için söylemem gerekirse eleştirel düşünmeye açık olarak eğitime devam etmekteyim mesela çocuklar güne seçeneklerle başlarlar oyun, sanat, kitap, farklı merkezlerde istedikleri alanda istedikleri çalışmalar eşliğinde başlayabilmektedirler. Bunun yanında çocuklar anlatmak istediklerini anlatabildikleri anlat dinleyelim saati gün içerisinde yapmaya çalışıyorum. Ayrıca büyük bir soru işareti yaptım bunu eline alan istediğini sorabilmektedir." Ö32

"Açık uçlu sorular sorarım beyin fırtınası tekniğini kullanırım" Ö33

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Günümüzde hem Türkiye de hem de dünyada çocukluk çağından itibaren bireylerin 21. yy becerileriyle yetişebilmesi eğitimin hedefleri arasında yer almaktadır. Buradan hareketle eleştirel düşünmeye ve bu becerinin özellikle çocukluk çağından itibaren kazandırılmasına yönelik ilgi de hızla artmaktadır. Eleştirel düşünmenin özellikle çocuklarda gelişmesini ve hatta bir beceri haline gelebilmesini destekleyecek en kritik yollardan biri de oyundur. Çocuğun gelişiminde kuşkusuz oldukça önemli bir yere sahip olan okul öncesi öğretmenlerinin de eleştirel düşünme ve oyunla yönelik bakış açılarının belirlenmesi ve farkındalık kazanabilmeleri de bu açıdan önemlidir. Bu kapsamda okul öncesi öğretmenlerinin oyunun eleştirel düşünme üzerine etkilerine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada ortaya çıkan sonuçlar şu şekildedir:

Araştırmanın birinci alt problemi olan "Okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre erken çocukluk döneminde eleştirel düşünmeyi destekleyen oyunların özellikleri nelerdir?" sorusu kapsamında çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin sıklıkla "Yapılandırılmamış" cevabını verdikleri görülmektedir. Yapılandırılmamış materyaller belirli bir amaca hizmet etmedikleri için çocuk bu materyallerle ilgilenirken özgürce, birden fazla anlam yükleyerek, yaratıcılığını ve hayal gücünü kullanarak oynayabilmektedir (Mirzeoğlu, 2015). Çocukların özgür ve zengin bir çevrede oyun oynamalarına fırsat veren ortamlar çocuğun bilişsel becerilerinin gelişimi için oldukça önemlidir. Bu sebeple çocukların grup halinde etkileşim içerisinde

yapılandırılmamış ortamlarda özgür tercihlerde bulunarak ve keşifler yaparak oyun oynayacağı ortamlar, bu ortamlar içerisinde çocuklara açık uçlu sorular yöneltilerek onları sorgulayarak, analiz ederek ve çıkarımlarda bulunarak eleştirel düşüncelerinin geliştirilmesine olanak sağlamaktadır (Dereboralı ve Özcan, 2018). Gul vd. (2014) öğretim etkinliklerinde eleştirel düşünmeyi kullanmak ve teşvik etmek için yapılandırılmış bir eğitim verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca okul öncesi öğretmenleri eleştirel düşünmeyi desteklemek için; çocuklara oyunlar sırasında seçenek sunulmasının önemli olduğunu belirtmiştir. Bunun yanında çocukların fikirlerinin önemsenmesi ve tek tek fikirlerinin alınması ve alternatifler hakkında konuşulması önemlidir. Çok yönlü düşüncelerini sağlayacak açık uçlu oyunların, hayal gücünü destekleyen ve özellikle etkileşimli oyunların eleştirel düşünmeyi desteklediğini ifade etmişlerdir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre erken çocukluk döneminde oyun eleştirel düşünmeyi hangi yönlerden etkilemektedir?” sorusu kapsamında çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin sıklıkla “Karar verme” cevabını verdikleri görülmektedir. Okul öncesi öğretmenler oyunun çocukların gerçek hayatının bir yansıması olduğunu ifade etmişlerdir. Oyun aracılığıyla çocuk sorgulayarak kendi düşüncesini oluşturabilir, farklı bakış açıları geliştirebilir, oyunda öğrendiğini gerçek hayatta da uygulayabilir. Özellikle grup halinde etkileşimli oynanan oyunlar sırasında çocuk başkalarının fikirlerini gözlemler, farklı bakış açılarını keşfeder. Oyun sırasında karar veren, problem çözen, yaratıcı şekilde düşünebilen çocuğun bu sayede eleştirel düşünme becerisi de desteklenmiş olur. Davis-Seaver (2000) yaratıcı düşünmenin kullanıldığı oyunlar ile eleştirel düşünme arasındaki bağlantıyı vurgulamaktadır. Yaratıcı oyunlar yaratıcı düşünmenin kullanıldığı, yaratıcı materyaller kullanarak çocukların planlama, karar verme, strateji oluşturma, problem çözme gibi eleştirel düşünmeye temel olan becerileri kullanmayı gerektirmektedir. Clevenger (2016) çalışmasının sonuçlarına göre oyun yaratıcılığın kalp atışı şeklinde tanımlanmaktadır. Oyuna ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini incelediği çalışmasıyla bu sonuçların örtüştüğü görülmektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan Okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerine göre eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamının özellikleri nelerdir? sorusu kapsamında çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin sıklıkla “Özgür” cevabını verdikleri görülmektedir. Bunun yanında “İletişim ve etkileşime açık”, “açık uçlu materyaller” cevaplarının da çoğunlukta olduğu görülmektedir. Ayrıca Okul öncesi öğretmenleri eleştirel düşünmeyi desteklemek için eğitim ortamını düzenlerken özellikle çocukları da sürece dahil etmek gerektiğini ifade etmektedir. Düşünme becerisinin geliştirilmesinde eğitim ortamının etkisi önemlidir (Fisher, 1999). Çocukların eleştirel düşünebilmesi ve bu düşüncenin gelişebilmesi güven duyduğu özgürce düşüncelerini ve fikirlerini ifade edebildiği ortamlara ihtiyaç vardır (Wadsworth, 2015; Williams Howe., 2016). Gürkaynak vd. (2003) ise; küçük gruplar halinde etkileşim ve iletişim ile çalışmanın kullanılabilirliğine ilişkin belirttiği sonuç çalışmadan elde edilen sonuçlarla örtüşmektedir. Çocukların daha önce karşılaşmadıkları bir problemin çözümü derin ve çok boyutlu düşünmeye teşvik ederek onların düşünme süreçlerinin gelişimini destekler. Etkileşim ve iletişim halinde olmak, başkalarının düşüncelerini sorgulamak, başkalarının fikirlerini dinlemek ve buradan kendi düşüncelerini yeniden oluşturmak çocukların olaylara çok yönlü bakabilmelerini sağlayarak eleştirel düşüncelerini destekler. Olaylara başkalarının bakış açısından bakabilmeyi sağlamak ve başkalarının duyguları üzerine konuşmak da çocukların olaylara çok yönlü yaklaşabilmelerini sağlayan unsurlardandır (Williams Howe, 2016).

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan Okul öncesi öğretmenlerinin eleştirel düşünmeyi desteklemek için kullandıkları yöntemler nelerdir? sorusu kapsamında çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin sıklıkla “Tartışma”, “Açık uçlu soru”, “Beyin fırtınası” cevabını verdikleri görülmektedir. Literatürde eleştirel düşünmenin geliştirilebilmesi ve desteklenmesi için kullanılabilir yöntem ve stratejileri ele alan birçok çalışma bulunmaktadır (Bonnie, 1994; Gürkaynak, Üstel ve Gülgöz, 2003; Kurfiss, 1988; McCall, 2017). Bonnie (1994); eleştirel düşünmeyi geliştiren eğitim ortamı ve kullanılacak yöntem olarak; anoloji, araştırma ve sorgulama, problemleri farklı yollardan çözebilme, iletişime ve etkileşime teşvik etme, açık uçlu sorular, öğrenilenlerin farklı durumlarda ve problemlerde kullanılabilmesi şeklinde ifade etmiştir. Bu kapsamda öncelikle öğretmenler düşünce, davranış ve tutumları ile eleştirel düşünme için çocuklara model olmalıdır. Özgür bir eğitim ortamında, açık uçlu sorular ve beyin fırtınası tekniği kullanarak onları sorgulama, düşünme ve fikirlerini paylaşmaya teşvik etme, çocuklara sıklıkla tartışma ortamları sunmak onların farklı bakış açılarını keşfetmelerini sağlamaktadır. Akbaba ve Kaya (2015) okul öncesi öğretmenleri ile yaptıkları çalışmada çocuklarda düşünme becerilerinin geliştirilmesi ve desteklenmesinde sıklıkla beyin fırtınası, problem çözme, soru cevap tekniklerinin kullanılması çalışmadan elde edilen bulgularla örtüşmektedir. Öğretmenlerden oldukça az sayıda bir grup oyunu eleştirel düşünme de yöntem olarak kullandığını belirtmiştir. Bu sonuç, okul öncesi öğretmenlerinin oyunun eleştirel düşünme üzerindeki etkisinin yeterince farkında olmadığını göstermektedir. Özellikle okul öncesi dönemde başkalarının düşünceleri üzerine düşünmek zor gibi görünse de, çocukları buna teşvik eden eğitimciler ve buna uygun eğitim ortamları olduğunda okul öncesi dönemde dahi mümkün olmaktadır. Buradan hareketle, özellikle açık uçlu sorularla, çocukların yorum yapmasına ve sorgulamasına

fırsat vererek, daha önce karşılaşmadıkları problemlerin çözümüne teşvik ederek eleştirel düşünmeye teşvik edilebilir (Salmon, 2010).

Bütün bu sonuçlardan yola çıkılarak, gelecekteki araştırmalar için şu öneriler sunulabilir:

- Eleştirel düşünmeye ilişkin okul öncesi öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini destekleyen eğitimlerin artırılması,
- Okul öncesi öğretmenlerin eleştirel düşünmeyi destekleyen eğitim ortamları oluşturabilmesi için gereken materyal, sınıf vb. gibi desteklerin okul ya da il milli eğitim müdürlükleri tarafından verilmesi
- Oyunu bir araç olarak kullanarak eleştirel düşünmenin desteklenmesi, eleştirel düşünmeyi destekleyici oyun türlerine ilişkin öğretmenlere eğitimler verilmesi önerilebilir.

Kaynakça

- Akbaba, A., & Kaya, B. (2015). Okul öncesi öğrencilerinin düşünme becerilerinin gelişmesine yönelik öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(55), 148-160.
- Binti Kamarulzaman, W. (2015). Affect of play on critical thinking: What are the perceptions of preservice teachers. *International Journal of Social Science and Humanity*, 5(12), 1024.
- Bonnie, P. (1994). Strategies for teaching critical thinking. Washington DC: Clearinghouse on Assessment and Evaluation.
- Botherson. (2009). What children learn through play. [Online]. Available: <http://www.ag.ndsu.edu>
- Clevenger, M. T. (2016). *Preservice teachers' beliefs about play in kindergarten* (Doctoral dissertation, University of South Carolina).
- Davis-Seaver, J. (2000). Critical thinking in young children. Edwin Mellen Press.
- Daniel, M. F., & Auriac, E. (2011). Philosophy, critical thinking and philosophy for children. *Educational Philosophy and Theory*, 43(5), 415-435.
- Ennis, R. H. (1962). A concept of critical thinking. *Harvard educational review*.
- Davis-Seaver, J. (1994). *Critical thinking in young children* (Doctoral dissertation, The University of North Carolina at Greensboro).
- Eales-Reynolds, L. J., Judge, B., McCreery, E., & Jones, P. (2013). *Critical thinking skills for education students*. Learning Matters.
- Fisher, R. (1999). Thinking skills to thinking schools: Ways to develop children's thinking and learning. *Early child development and care*, 153(1), 51-63.
- Giren, S. (2016). Early Childhood Education Teachers' Metaphors About Play Concept For Preschoolers/Okul Öncesi Öğretmenlerinin "Okul Öncesi Dönem Çocuğu İçin Oyun" Kavramına İlişkin Metaforları. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 12(1), 372-388.
- Güntepe, E. T., & Usta, N. D. (2017). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Perspektifinden Eğitsel Bilgisayar Oyunları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 1095-1116.
- Gürkaynak, İ., Üstel, F., & Gülgöz, S. (2003). Eleştirel düşünme. İstanbul: Eğitim Reformu Girişimi.
- Heyman, G. D. (2010). Children's critical thinking when learning from others. *Current directions in psychological science*, 17(5), 344-347.
- Holmes, R., Liden, S. and Shin, L. (2013). "Children's thinking styles, play and academic performance," *American Journal of Play*, vol. 5, no. 2, pp. 219-238.
- Hewes, B. J. (2007). "Let the children play: Nature's answer to early learning," *Early Childhood Learning*.
- Jones, E. and Reynolds, G. (2011). *The Play's the Thing: Teachers' Roles in Children's Play*, 2 nd Ed., New York: Teachers College Press, 2011.
- Kurfiss, J. G. (1988). *Critical Thinking: Theory, Research, Practice, and Possibilities*. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 2, 1988. ASHE-ERIC Higher Education Reports, The George Washington University, One Dupont Circle, Suite 630, Dept. RC, Washington, DC 20036-1183.
- Kirriemuir, J., & McFarlane, A. (2004). Report 8: Literature review in games and learning. *Futurelab Series*, 1-35.
- Mabe, L., & Director, E. C. E. (2004). The importance of applying critical thinking to children's learning. *Surry Community College*.
- McCall, C. C. (2017). *Düşünmeyi dönüştürmek*. (Çev. Kurtul Gülenç ve Nihal P. Boyacı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Mirzeoğlu, A. D. (2015). The Experiences and Achievements of Classroom Teacher Candidates during a Play-Based Reflective Workshop in which Open-Ended Materials Were Used. *Education & Science/Eğitim ve Bilim*, 40(180).
- Mutlu, E., & Aktan, E. (2011). Okul öncesi öğretmenlerinin düşünme eğitimi ile ilgili tutumlarının incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(4), 799-828.
- Özdemir, A., & Ramazan, O. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin oyuna ilişkin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 298-308.
- Özgünlü, M., & ÇELİK, M. V. (2018). Okul öncesi eğitimde yapılandırılmamış oyuna ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(5), 1691-1700.
- Patton, MQ (2014). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri. *Ankara: Pegem Akademi*.
- Pillow, B. H. (2008). Development of children's understanding of cognitive activities. *The Journal of Genetic Psychology*, 169(4), 297-321.
- Robson, C. (2015). Bilimsel araştırma yöntemleri, gerçek dünya araştırması. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Salmon, A. K. (2010). Tools to enhances young children's thinking. *Young Children*. 2(3) 26-32.

- Saracho, O. N. (1999). A factor analysis of preschool children's play strategies and cognitive style. *Educational Psychology, 19*(2), 165-180.
- Şahin, M. K., & Akman, B. Erken Çocukluk Döneminde Düşünme Becerilerinin Gelişimi. *Milli Eğitim Dergisi, 47*(218), 5-20.
- Tok, E. (2018). Okul öncesi öğretmen adaylarının oyuna ilişkin algıları: metafor analizi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 26*(2), 599-611.
- Tuğluk, M. N., & Özkan, B. (2019). MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının 21. yüzyıl becerileri açısından analizi. *Temel Eğitim, 1*(4), 29-38.
- Tuğrul, B., Metin Aslan, Ö., Ertürk, H. G., & Özen Altınkaynak, Ş. (2014). Anaokuluna devam eden altı yaşındaki çocuklar ile okul öncesi öğretmenlerinin oyun hakkındaki görüşlerinin incelenmesi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin yayıncılık.
- Wadsworth, B. J. (2015). Piaget'in duyuşsal ve bilişsel gelişim kuramı. (Çev Ed. Ziya Selçuk). Ankara:Pegem Akademi
- Williams Howe, C. (2016). How to raise critical thinkers in a world that desperately needs them. <http://www.parent.com>. Retrieved on October 25, 2018.

EXTENDED ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the views of preschool teachers on the effect of play on critical thinking. The study group of the research consists of 33 teachers working in pre-school institutions affiliated to the Ministry of National Education in the center of Uşak in the 2020-2021 academic year.

Method

In this study, a qualitative research model was adopted and designed as a case study. Interview technique, one of the qualitative research methods, was used. As data collection tools in the study; The demographic information form and the "Opinion Form on the Effect of the Play on Critical Thinking", which includes semi-structured interview questions, were used. Opinion Form on the Effect of Play on Critical Thinking is a semi-structured form consisting of four questions. Opinion determination form has been prepared to be online through Google forms. After obtaining the necessary permissions from the Provincial Directorate of National Education and permissions from the ethics committee, they met with the school principals and explained the purpose of the research and obtained the necessary permission to work with the teachers. Later, within the scope of the study, the preschool teachers in the institution were contacted through the administrators in the schools. An online meeting was held via Google meet to explain the purpose of the study and the opinion determination form with the teachers participating in the study. During the meeting, the teachers who participated in the study were first briefed about the content and purpose of the study, and it was explained that the data obtained from the study would be used only within the scope of a scientific research by keeping their identities confidential. Afterwards, information was given on how to fill out the online feedback form. The data collected in the research were analyzed by content analysis. For the analysis, first of all, the opinion form in the Google form was examined and the obtained data was converted into written form. By examining the written data again and again, the prominent and important aspects were determined, and first the codes and then the categories were obtained. Both researchers worked together while creating the code and categories. Then, the codes and categories produced separately by both researchers were compared and the codes and categories were clarified. In order to reflect the views of the teachers, direct quotations were made from the expressions they stated. In order to encode the opinions of the participants without giving their names, on the basis of confidentiality, the teachers were coded as "Ö" and each participant was given a number between "Ö1-Ö33" next to the code.

Findings

The first sub-problem of the research, "According to the opinions of preschool teachers, what are the features of games that support critical thinking in early childhood?" Within the scope of the question, it is seen that the teachers who make up the study group often give the answer "Unstructured". In addition, preschool teachers to support critical thinking; stated that it is important to provide children with options during the games. The second sub-problem of the research, "According to the views of preschool teachers, in which ways does play affect critical thinking in early childhood? Within the scope of the question, it is seen that the teachers who make up the study group often give the answer "Don't make a decision". According to the opinions of preschool teachers, which is the third sub-problem of the research, what are the characteristics of the educational environment that supports critical thinking? Within the scope of the question, it is seen that the teachers who make up the study group often give the answer "Free". In addition, it is seen that the answers "open to communication and interaction" and "open-ended materials" are in the majority. In addition, preschool teachers state that while organizing the educational environment to support critical thinking, it is necessary to include children in the process. What are the methods used by preschool teachers to support critical thinking, which is the fourth sub-problem of the study? Within the scope of the question, it is seen that the teachers who make up the study group often give the answer of "Discussion", "Open-ended question", "Brainstorming".

Discussion

Today, raising individuals with 21st century skills from childhood is among the goals of education both in Turkey and in the world. From this point of view, the interest in critical thinking and gaining this skill especially from childhood is increasing rapidly. Play is one of the most critical ways to support the development of critical thinking, especially in children, and even become a skill. It is also important in this respect that preschool teachers, who undoubtedly have a very important place in the development of the child, can determine their perspectives on critical thinking and play and gain awareness. When the literature is examined, there is a limited number of studies on critical thinking in the preschool period, and there is no study on the effect of the

play on critical thinking in the preschool period. In this context, in the light of the findings obtained from the study; It is thought that more studies are needed on the effect of the play on critical thinking skills. In addition,